

”Flickor söker oftare teoretiska gymnasieprogram och läser därefter vidare på universitet. En pojke som gått elprogrammet kan vara mycket yngre när han etablerar sig.”

AnnSofie Persson Stenborg, undervisningsråd på Skolverket.

Forskare gör gällande att det är föräldrarnas utbildningsnivå, snarare än elevens könstillhörighet, som är avgörande för studieresultatet.

”Det är bra om man kan prestera på lektionerna utan att vara för allvarlig”, menar eleven Karin Sandén.

Marie Nordberg forskar om skolan.

kvens av att tala för mycket om underpresterande pojkar är att de flickor som misslyckas glöms bort.

– Det blir svårt för lärare att upptäcka de flickor som inte lär sig läsa eftersom de förväntar sig att alla flickor kan.

ANDRA FLICKOR ÖVERPRESTERAR i skolan. Det leder till att de mår sämre, får ont i magen, oroar sig och känner sig missnöjda med sina resultat. Skolverkets *Attityder till skolan 2006* visar att flickor är mer stressade av systemet och mår sämre. En tredjedel av alla flickor i årskurs sju till nio uppger att de alltid eller oftast känner sig stressade av skolan, motsvarande siffra för pojkar är 15 procent. Vanligaste orsaken till stress är läxor, näst vanligast egna krav, därefter följer prov och betyg. Det är alltså inte stökiga klassrum och bristande ordning som stressar eleverna.

Brisrapporten 2007 vittnar också om att många barn söker kontakt när de känner att kraven på att prestera i skolan blir övermäktiga. Karin Sandén känner igen sig i stressen.

– Förut var jag väldigt stressad över franskan men jag bytte till extra engelska i

stället. Det är lätt att bli stressad över maten också för vi jobbar snabbt framåt och det är jobbigt när man har kommit efter. Det är svårt att komma i kapp, säger hon.

Eleverna i klassen beskriver även hur de upplever kraven framför allt i svenskämnet

Fakta Klassbakgrund viktigast

■ **Föräldrarnas utbildning** är den bakgrundsfaktor som påverkar betygen mest. Elever med minst en högskoleutbildad förälder har i genomsnitt ett högre meritvärde (231,2) än elever med föräldrar vars högsta utbildning är gymnasieskola (193,5) eller grundskola (162,6).

■ **Det genomsnittliga meritvärdet** för flickor är 220,6 poäng av 320 möjliga och för pojkar 198,5. 52 procent av eleverna vars föräldrar har högst för gymnasial utbildning lämnar gymnasieskolan utan grundläggande behörighet. Bland elever vars föräldrar har en eftergymnasial utbildning är motsvarande andel cirka 20 procent.

■ **Var tionde elev** lämnar grundskolan utan gymnasiebehörighet. Bland flickorna minskade andelen behöriga under förra året eftersom fler flickor inte når målen i matematik, det är dock ännu fler pojkar som inte har godkänt i matte.

Källa: Skolverket

som orimligt höga, nästan ingen av dem har fått högsta betyg på proven. De skulle känna sig mer motiverade om de hade större chans att få det eftertraktade MVG:et. Men de är väldigt positiva till lärarnas arbete, de upplever att de får tillräckligt mycket hjälp med skolarbetet och alla är överens om att lärare borde ha högre löner.

– Rättvisepartiet hade en bra idé, de sade att man kunde ta pengar från kungahuset för att höja lärarlönerna, säger en kille.

TROTS ATT POJKARS MERITVÄRDEN har varit lika mycket lägre än flickors sedan 1998 och att man sedan 1800-talet talat om att pojkar underpresterar har könssegregeringen på arbetsmarknaden inte förändrats; få yrkesgrupper består av lika delar män och kvinnor och få kvinnor har chefspositioner. Antalet kvinnliga studenter ökar men bara 18 procent av landets professorer är kvinnor, visar högskoleverkets statistik.

Undervisningsrådet AnnSofie Persson Stenborg på Skolverket har en teori om varför kvinnor söker sig till högskolor i högre utsträckning än män.

– Många gymnasieprogram är yrkesförberedande program för pojkar. Flickor

söker oftare teoretiska gymnasieprogram och läser därefter vidare på universitet. Ibland till och med dubbla utbildningar och de är inte etablerade på arbetsmarknaden förrän i 30-årsåldern. En pojke som gått elprogrammet på gymnasiet kan vara mycket yngre när han etablerar sig. Ur ett genusperspektiv kan man tolka det som att flickor både måste prestera i skolan och läsa vidare.

Att vidareutbilda sig är en självklarhet för de flesta av eleverna i 8a. Flera av dem talar om att de i framtiden helst vill arbeta för internationella företag.

Att de som har åtminstone en förälder med akademisk utbildning själva väljer en högre utbildning är inget nytt. Däremot finns faktiskt en ny tendens vad gäller ungdomars utbildningsval: att tjejer vill lära sig språk för att vara efterfrågade på den globala arbetsmarknaden och att killar vill lära sig laga mat för att vårda sin hälsa är ett uttryck för en pågående förändring.

Mot den bakgrunden är det svårt att förstå regeringens jämställdhetspanik – och framför allt att den riktar in sig på pojkarna.

xx@arbetaren.se